

Fødevareministeriet
Fødevarestyrelsen

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Dato: 27. juni 2012

Direkte tlf.: 8715 7685
E-mail:
susanne.elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103
Reference: sel

Side 1/2

Vedrørende undersøgelser af om fodring af søer op til ægløsning har betydning for kuld størrelsen

Fødevarestyrelsen har i en mail af 21. juni til DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug bedt om et kort notat til brug for besvarelse af et spørgsmål, stillet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med følgende ordlyd: *Er ministeren bekendt med undersøgelser af, om fodring af søer op til ægløsning har betydning for kuld størrelsen?* (FLF, Alm. Del, spm. 316).

Svaret er udarbejdet af seniorforsker Martin T. Sørensen, Institut for Husdyrvidenskab, og følger herunder:

I en velafbalanceret diæt vil tilsætning af et specifikt fodermiddel eller mikronæringsstof ikke ændre på søers frugtbarhed, herunder kuld størrelsen.

Derimod kan (eller måske nærmere ”kunne”, jf. sidste afsnit om nutidens meget frugtbare søer) kuld størrelsen i nogen grad øges ved at give ekstra foder i en kort periode op til ægløsning; dette kaldes ”flushing”. Flushing anvendes også i fåreavl for at få flere tvillingefødsler frem for ét lam.

Der er gennemført adskillige forsøg med flushing af søer. Litteraturen er samlet i et review*, udarbejdet af A.G. Kongsted, Aarhus Universitet.

Resultaterne fra forsøgene er ikke entydige. Generelt medfører flushing af gylte (søer der skal have deres første kuld), at der ved ægløsning løsnes ca. 1-3 flere æg. Hos ældre søer er virkningen mere usikker og variabel.

Hvorvidt det lidt større antal løsnede æg giver sig udslag i større kuld er et andet spørgsmål, som er noget mere sparsomt undersøgt. Men på grundlag af de tilgængelige undersøgelser, der bl.a. inkluderer registrering af overlevelse af embryoner (tidlige fosterstadier), må det konkluderes, at kuld størrelsen hos gylte i begrænset omfang kan øges gennem fodring, mens det er usikkert om det samme gør sig gældende hos ældre søer.

De omtalte undersøgelser er gennemført, før det blev almindeligt at avle efter øget kuld størrelse. Hvorvidt flushing har virkning på nutidens meget frugtbare søer er ukendt, men forsøg med frugtbare gylte på et beslægtet område,

nemlig fodring med henblik på høj overlevelse af fostre, tyder på, at det ikke er tilfældet. Tidligere forsøg med "almindelige" gylte viste, at restriktiv fodring i perioden indtil fostrene vokser fast på livmodervæggen, kan give en øget fosteroverlevelse. Denne virkning kunne imidlertid ikke genfindes i et nyligt forsøg med gylte, avlet for høj kuldstørrelse. Den sandsynlige forklaring er, at avl for høj kuldstørrelse har ført til så gunstige betingelser i ovarier for modning af æg og ægløsning og i livmoder for høj fosteroverlevelse, at fodringsmæssige tiltag tilsyneladende ikke kan optimere disse betingelser yderligere i måleligt omfang.

**Kongsted, A.G., 2005. A review of the effect of energy intake on pregnancy rate and litter size – discussed in relation to group-housed non-lactating sows. Livestock Production Science vol. 97, 13-26.*

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for myndighedsrådgivning